

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Lezső)-utca 6.

A szatmári színház és Nagyvárad városa

A szatmári közönség segítségért fordul Nagyvárad városához a színház válsága ügyében. Egyelőre nem anyagi segítyt, nem pénzbeli támogatást kér, nem azt kívánja, hogy a nagyvárad publikum és a nagyvárad hatóság, amely igazán dicséretre méltó áldozatkészséggel sorakozik reményteliségi különbség nélkül minden kulturális akció támogatására, most a szatmári színház sorsán is segítsen. Csak példát kér, tanácsot és útmutatást. Milyen tudta Nagyvárad a végső orakat elő színházát az utolsó pillanatban megmenteni, hogyan tudta a színház a kultura jegyében összelorrasztani a szíveket és közös akcióra bírni ennek a városnak heterogén tarsadalmát. Szatmár város tanácsa megkérdezi Nagyvárad város polgármesteri hivatalát, igaz-e, hogy Nagyváradon nem fizet bért a magyar színház, nem fizet a tüleért és nem fizet a világításért?

A városi tanács válasza nagyon egyszerű. Igenis a városi hatóság a legteljesebb áldozatkészséggel szívesen a színház megmentésére, amikor az komoly válságokkal küzdött. Igaz, hogy nemzetiségi különbség nélkül, egyhangú lelkesedéssel szavaztak meg a nagyvárad színház számára az ingyenes helyiséget, a fűtést és a világítást. Mindenki megvolt győződve arról, hogy amikor ezt cselekedte, román hazafias kötelességének tett első sorban eleget, mert a közös haza érdeke, hogy az országban elő összes népek kultura a legmagasabb fokra emelkedjék és nemes versennyel ösztönöznek egymást további fejlődésre. Nincs tehát semmi különös és semmi túrcsa abban, ha Nagyvárad színházának olyan anyagi támogatást nyújt, amellyel megelőzi Erdély összes városait. Különösen akkor, amikor ezzel a támogatással a román színház kultura fejlődését is segíti, mert lehetővé teszi, hogy havonként hét-nyolc esten román előadások élvezetében gyönyörködjenek Nagyvárad város egész publikuma, anélkül, hogy ezzel az egész színház egzisztenciáját az anyagi eszközök hiánya folytán kockáztassa.

A városi tanács válasza tehát csak az lehet, hogy Szatmárnak meg kell értenie a várad példát és követnie kell. Nagyváradon

Tulbure György polgármester nevéhez fűződik a színház megmentésének kulturális akciója, Szatmár városa vezetésében is kell, hogy legyenek olyan férfiak, akik az erre emelkedett és magasabb kulturális

kelet látó szempontja emelkednek. Természetes, hogy csak a kulturális szempontok a fontosak. Szatmár város vezetésének éppen úgy, mint annak idején Nagyvárad városának szigorúan ügyelnie kell arra,

hogy olyan igazgatót támogasson, akinek személye biztosítja, hogy a színház valóban kulturális intézmény lesz és nem fog alacsony és önző érdekeket szolgálni, üzleti vállalkozássá süllyedni.

Anglia szakít a szovjettel?

Chamberlain jegyzéke a londoni orosz nagykövethoz — Tiltakozás a szovjet-propaganda ellen

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Anglia polgári közvéleményét különösen a múlt nyári általános sztrájk óta erősen izgatja az a bolsevik propaganda, amelyet az orosz szovjetkormány londoni nagykövetségének titkos támogatásával agitátorok nagy száma Anglia szerte kiejt. Most, hogy a kínai angolellenes akciók mögött kétségkívül felfedezték Szovjet-Oroszország kezét,

az angol sajtó és a közvélemény olyan határozottan kezdte követelni a londoni szovjetdiplomata kiutasítását, vagy legalább megrendszabályozását,

hogy végül az angol kormány erőlyesen fellépett ellentük.

Chamberlain angol külügyminiszter tegnap jegyzéket adott át a szovjet londoni nagykövetségnek.

A jegyzék kijelenti, hogy

Anglia és Oroszország között a viszony továbbra is szembe-tűnően kedvezőtlen.

Utal a jegyzék arra, hogy már a MacDonald-kormány, később pedig Chamberlain is többször figyelmeztette a szovjet diplomácia képviselőjét arra, hogy

Oroszország megsértette az 1923 évi júniusi egyezményt.

Ebben az egyezményben ugyanis a szovjetkormány kötelezte magát arra, hogy

nem fog támogatni olyan személyeket és egyesületeket, amelyek az angol birodalom

ban nyugtalanítást, forradalmat igyekeznek kelteni.

Anglia nem avatkozik bele a szovjet belügyeibe, viszont

a szovjetnek is tartózkodnia kell az angolellenes propaganda-tól,

mert ennek továbbfolytatása

kikerülhetetlenné teszi a kereskedelmi egyezménynek, sőt a diplomáciai viszonyoknak a felbontását.

A jegyzék még függőleket közöl, amelyben ismerteti a vezető bolsevisták angolellenes beszédeit és a bolsevista Izvesztija c. orosz lap angolellenes cikkeit.

Albánia mindenkivel szerződést akar kötni

Belgrádból jelentik: Az albán kormány javaslatot tett a jugoszláv és görög kormányoknak, amely szerint haj-

landó az olasz-albán szerződéshez hasonló szerződést kötni a többi szomszédos államokkal is.

Nikaragua az Egyesült Államok új gyarmata

Száz évre lekötöti magát katonai és pénzügyi támogatásért

Managuából táviratozzák: Diaz elnök közzétette az Egyesült Államok és Nikaragua közötti szerződéstervezet alapvonalait.

Eszerint az Egyesült Államok az annak idején Bryan államtitkár és Nikaragua akkori elnöke között kötött szerződés alapján

garantálja Nikaragua teljes függetlenségét,

ezzel szemben Amerikának a csatornára vonatkozó jogai ép-ségben maradnak.

Az Egyesült Államok nem részesülnek megkülönböztetett elbánásban, ellenben száz évig intézkedéseket tesznek Nikaragua védelmére és pénzügyi talpraállítására.

Az ellenőrzés jogát pénzügyekben két amerikai megbízott gyakorolhatja, mindaddig, míg Nikaragua adósságait — a most felveendő négy millió dolláros kölcsönrel együtt — vissza nem fizeti.

A kölcsönt Amerika jótállásával veszik fel és vasútépítésekre fogják felhasználni.

Felmerült az a terv is, hogy hadsereg helyett — amerikai tengerésztszerek vezetése alatt — rendőrség lássa el a nemzetvédelmi szolgálatot.

Petrovici miniszter kilép a kormányból?

Bukarestből jelenti a Rador:

A Lupta értesülése szerint Petrovici közoktatásügyi miniszter feltétlenül lemond és visszavonul, ha a kormány nem teszi magáévá a közoktatásügy reformjáról szóló törvényjavaslatát.

78 leírt selyemflór harsnyát hibátlan, tartósat divatszínekben ad a
5221 „Hófehérke-Aruház

MEGY A JUHÁSZ SZAMÁRON...

Az idők fordulását sok mindentől lehet észrevenni, de azért mégis akkor tűnik fel legjobban, ha a határból bevonul a penzinsüftös városba a mult. Mondjuk gyalogosan. Vagy még inkább számáron.

A kis számár tegnap délután tünt fel a városháza előtt és becsületesen mondom, nagyobb szenzációt keltett, mint husz év előtt egy pótlógó autó. Mert azt legújabb csodálatos tisztelettel megbámulták az emberek, de ezt a kis számár, amelynek a határról egy subás ember lógatta le a lábait, a népszerűség szeretetével öveztek körül.

— Csacsi ül a számáron! — állapította meg először egy suszterinas a városház sarkán. (Suszterinas, meg ujságíró mindig van néhány a városnáz előtt.)

A számár nem is tüelt oda, ő egykegyen ballagott, csak a juhász sercentett egyet a pipája mögü.

— Ajjé, a vén számár — mondta egy hordár — hogy cipelteti magát azzal a kis számárral.

— Megy a juhász számáron, földig ér a lába — idézte egy tudósabb ember, emlékezően fiatal korának magyar irodalmi óráira.

Mindezt szótlanul tűrte el az öreg juhász, aki úgy vonult végig szótlanul a főutcán, mint valaha Hamlet apja, ama bizonyos jelenetben. Csak épen egyszer hagyta el a nyugalma, amikor egy kocsis rávágott a számár hátára:

— Noo, vidd gyorsabban a gazdád bört!

A kis számár ugrott is egyet, mire hátrafordult az öreg juhász és csak ennyit mondott franciául:

— Kuss!

És azzal megsarkantyúzta a számárát. De már a másik háznál megállította. Gondolt egyet, leugrott a számárról, felrántotta jobban a subáját és azt mondta:

— Gyerünk gyalog, Böskel!

És aztán kellesben megebedtek. Igaz, hogy így elvesztették a nagy népszerűséget, de legalább nem vette többé észre senki őket. Korszerűekké váltak.

Zsongor.

Heyman szinkör

Ma 5, 7 és 9 órakor

Koldusháró

Főszerepben:

a két Schildkraut
zenés operettfigurák

Előtte

MALEK

az északi sarkon

„Elnézést kérünk a magyar levélírás használatáért”

A magyar országos ügyvédszövetség levele a nagyváradi ügyvédi kamarához — Váradia a pozsonyi nemzetközi ügyvéd-kongresszuson

Szombaton és vasárnap nemzetközi ügyvédkongresszus lesz Pozsonyban, az ottani kereskedelmi és iparkamara épületében. A kongresszuson Románia, Magyarország, Csehszlovákia és Ausztria kiküldöttei meg fogják beszélni mindazokat a kérdéseket, amelyek az egyes utódállamok között a jogszolgáltatás terén fölmerülnek és amelyeknek rendezetlensége a pörök vitelét itt is, ott is akadályozza. A kölcsönös polgári jogsegély kérdését ugyanis az utódállamok egymás között még nem rendezték, ami nagyon sok költség és hiábavaló pörösködésre ad okot. Hogy a részletekbe ne bocsátkozunk, csak a leggyakoribb eseteket említjük meg. Ilyen az, hogy az egyes ország bíróságai más országban más illetékeket, okiratokat nem fogadják el addig, amíg a feltett sokszor tetemes költséget jelentő illetéket újból le nem roják. A kongresszus követelménye fogja az ügyvédi helyettesítések kérdésének, továbbá a felekkönyvi ügyek egységesen való rendezését, nemkülönben a kényszerjegyzési törvénynek minden utódállamban való egységesítését is. Érdekes, hogy

a romániai ügyvédszövetség a kongresszuson való képviselődésével a nagyváradi kamarát bizta meg.

Csak természetes, hogy a nagyváradi kamara a kitüntető megbízatást a maga részéről elfogadta és tíz ügyvédet kért fel a pozsonyi nemzetközi kongresszuson való megjelenésre. Ezek a következők: dr. Kiss Döme, dr. Zigre Miklós, dr. Andru Szevér, dr. Lazar Aurel, dr. Triffi Titusz, dr. Ney Pál, dr. Váradai Ödön, dr. Stern László, dr. Adorján Armin és dr. Láncki József.

Érdekesnek tartjuk megemlíteni a kongresszus előkészítésének egynemely epizódjait is. A bukaresti megbízás folytán ugyanis a nagyváradi ügyvédi kamara közvetlenül lépett érintkezésbe a magyarországi ügyvédszövetséggel. A budapesti szövetség részletesen

informálta a kamarát az előkészületekről és átiratát a következő figyelmes megjegyzéssel jelezte be: „Midőn még

elnézést kérünk a magyar levélírás használatáért,

kérjük fogadja a nagytekintetű választmány kiváló tiszteletünk nyilvánítását.”

Amire viszont a nagyváradi

ügyvédi kamara a következő, nem kevésbé udvarias gesztussal felelt:

„A közöttünk levő könyebb megértés végett jelen átiratunkat magyar fordításban is van szerencsénk megkülönböztetni...”

Az a fő, hogy azok, akik egymásra vannak utalva, megértsek egymást.

Messzemenő kedvezményeket kapnak a házépítő tisztviselők és nyugdíjasok 200 millió lejes kölcsön van kilátásban

Trancu-Jasi munkatügyi miniszter utasítására, most készül az építkezés előmozdításáról szóló törvény tervezete. A miniszter szándéka az, hogy tisztviselők, nyugdíjasok és mások számára építsenek lakásokat. Ehhez azonban sok pénzre van szükség. Trancu-Jasi miniszter a külföldi tőkét akarja vonni ebbe az akcióba, addig is azonban, amíg a külföldi tőke meg nem jön, az

állam a Banca Nationala útján juttatna 200 millió lejes kölcsönt az építkezni szándékozóknak.

Szó van arról is, hogy egyszázalékos adót vessenek ki a bérleti szerződésekre. Az építőanyag szállításánál 50 százalékos tarifakedvezményt fognak adni míg a földművelésügyi minisztérium olcsón ad épületfát az állami erdőkből.

Apolló-mozgó

Még ma csütörtökön és holnap pénteken vetíti

Nanias

ZOLA EMIL világhírű regényét 9 felvonásban.

Mindvégig izgalmas cselekményű, érdekesítő dráma

Donatien, Lucienne Legraud és Desjardius

játszák a főszerepeket

Jön Jön Zígottó mint varázsló

Harc a romai kath. egyház szénatusi helyéért

A Viitorul azt írja, hogy a római katolikus egyház szenátusi helyéért heves harc indult meg. A liberális párt lapja szerint a Magyar Párt ebbe a kérdésbe is kisebbségi szempontokat akar belevinni (?) amennyiben azon dolgozik, hogy nem az egyháznak, hanem a népkisebbségnek a reprezentánsa foglaltja el ezt a szenátusi pozíciót. Holott — írja a Viitorul — van Bukarestben római katolikus érsek, Cisar, aki a törvény szerint szenátorra kell, hogy legyen.

Mit szól hozzá?

HA A DIVAT BEVONUL

Tudvalevő, hogy Musztafa Kemal basa, Törökország diktátora, minden eszközzel be akarja hazájába vezetni az európai divatot.

A radikális törekvések híre eljutott Ubürgába, egy kis ázsiai városkába is. Az uburgai hölgyek márai-holnapra elhatározták, hogy szakítanak a török viselettel és az európai divat szerint fognak öltözködni. Ostrom alá fogják a városka kereskedőit, akik viszont a kormányzót vették elő, hogy sürgősen engedjen divatcikkeknek importálni.

A kormányzósági irodában eszébe jutott szerencsére egy hivatalnoknak, hogy még a háború elején letagoltak egy elenséges hajót s annak rakományából néhány láda meg a raktáron hever. A ládák pedig női divatcikkeket tartalmaznak.

Azonnal elő-eresték a raktárak mélyén szunnyadó és a legújabb 1914-es divatnak megfelelő ruhákat és Uburga hölgyei kisvártatva darázsderékúak, bokáig érő szoknyákban és tollas nagy kalapokban pompáztak a helyi korzón.

Nem is lett volna nagyobb baj, ha az egyik világjáró uburgai nem hoz haza egy divatlapot, amelyben már az 1927-es modellek voltak láthatók. Tekintve, hogy az uburgai üzletekbe a legújabb divatcikkeket még nem érkeztek meg, a városka hölgyei mélyrege felháborodással, egyik napról a másikra szakítottak az 1914-es divattal és visszatértek a régi jó török viselethez.

Ma szenzációs
premier a
Dorian-Filmszínházban

A
halálparádé
(The Big Parade)

vagy az
„Ismerős kalona”

John Gilbert

a legszebb amerikai férfi
és

Renee Adorée

a legszebb francia nő

Rendes helyárak

Doktor urak: nem spanyol ez?!

Váradon majdnem minden családban van néhány influenzás beteg

Ez a cikk korántsem azért íródik, hogy a legcsekélyebb nyugtalanságot, vagy pláne rémületet keltsen, de miután felelős helyről folytonosan azt az információt kapjuk, hogy Váradon egyáltalán nincs spanyoljárvány, viszont kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy a nátházás tünetek között való megbetegedések száma egyre növekszik és ahogyan van család, ahol könnyebb-súlyosabb influenzás megbetegedés ne lenne, őrül kell itt vetnünk azt a kérdést — elsősorban természetesen az orvos-társadalomhoz — hogy

vajon nem-e spanyol az a betegség, amely most már kétséskívül itt van s a melynek legfejesebb a neve felett lehet vitatkozni.

Nem állítjuk, felelősségünk teljes tudatában nem is állíthatjuk, hogy itt a spanyollal azonos betegség tüneteit ismerjük fel, de senki sem vitathatja többé, hogy

a megbetegedések járványszerűen lépnek fel és terjednek

s azt hisszük hogy nem volna felesleges óvintézkedés, ha mondjuk ezekre a gyanús, vagy legalább is tömeges megbetegedésekre is előírnák

a hatósági orvosi hivatalnál való bejelentés köteleességét.

Amikor a spanyoljárvány megkezdte pusztító útját Európán keresztül, a főorvosi hivatal elrendelte, hogy minden spanyolbeteg be kell jelenteni.

Ezt a rendelkezést azóta

Major László dr főorvos a sajtó előtt tett nyilatkozataiban is többször megerősítette, a bejelentési kötelezettség azonban hangsúlyozottan a spanyol-megbetegedésekre vonatkozott.

Nem szállhatunk vitába az orvosi diagnózisokkal, de meg kell itt mondanunk, hogy

a közönség körében az a hit van elterjedve, hogy igenis vannak spanyol-esetek Váradon, de ezeket eltitkolják.

Igy például ma is tartja magát a hír, hogy szegény Erdős Rózsit élete tavaszán a spanyol vitte el. Azt is hircszelik, hogy Csillag László a NAC hosszú esztendőkön keresztül kivételesen nagytehetségű játékos néhány nappal előbb spanyolos tünetek között megbetegedett és a leggondosabb ápolás dacára is olyan válságosra fordult az állapota, hogy kezelőorvosai

csaknem minden reményt föladtak.

Hasonlóan beszélnek a városban arról, hogy egy közismert nagykereskedő és családja már napok óta fekszik nátházban. A főorvosi hivatalban nyilván ugyanugy tudják, mint mi, hogy Váradon sok az influenzás beteg s ha ezek nem is tartoznak ama bizonyos spanyol-influenza esetei közé, úgy érezzük: szükség van olyan óvintézkedésekre, amelyek egyrészt megakadályozzák a hűléses megbetegedések továbbterjedését, másrészt — és főként —

megnyugtadják a közönséget.

Dr Major László tiszt főorvos intézkedése nem késhetik és hisszük, hogy ezentúl is mindent meg fog tenni, nemcsak a veszély további elhárítására, hanem az izgatott kedélyállapotok lecsillapítására is.

MILYEN JEJMEZT VEGYEK FEL, HOGY SENKI SEM ISMERJEN RÁM?

— Szerkesztő ur, a nagyságos asszonynak megint baja van. Nagyon megsértődött a multkor.

— A jegyváltási história miatt.
— Dehogya. Hanem hirtelen, meglepetésszerűen rajtam ütött azzal a kérdéssel, hogy milyen jejmest vegyen fel a legközelebbi bábra?

— Mi köze magának ehhez?

Ez volt az én véleményem is. De csak nem lehetek ilyen udvariatlan. Elkezdtem logikusan gondolkodni. Ugy-e bár, a jelmez arra való, hogy ne ismerjék fel a hölgyet. Így tréfás, grotész és eruditi az ötlet.

— Természetesen.

— A nagyságos asszony is lehet a szolgálatba felvenni.

Szigorúan tilos kihívó extravagánsan fésült hajat és kivagott, vagy nagyon rövid ruhát viselni. E rendelet megszegőit első esetben a tiszetés és járandóság megvonásával büntetik. Visszaesőket fejeelmi uton át helyeznek, sőt elbocsátanak a szolgálatból. Azok a tisztviselők, akik szolgálat idején, vagy azon kívül erköcstelenül viselkednek, — akár úgy, hogy rendezetlenül hagyják társadalmi helyzetüket, akár úgy, hogy rosszhiszemű helyeket látogatnak s meg nem engedett dolgokat művelnek, azokat fejeelmi uton való elhelyezéssel büntetik; a visszaesőket pedig e.mozdítással.

lyeselt. — Lássuk csak, — füztem

tovább a gondolataimat, — mi az, amiről a hölgyet már száz lépés távolságból meg lehet ismerni? Mi az ő legjellegzetesebb, legegényibb és legkarakterisztikusabb ismérve? Oh, nem az arca, ne is tessék erre gondolni. Az arc az folyton változik, akár a tenger felszíne.

— Hát micsoda?

— Természetesen a lába. Ezek a közismert, egészen eredeti, külön intelligenciával rendelkező végtagok, amelyek már a harmadik farsangot táncolják keresztül. Az egész béli fiataleág tisztában van minden vonalával, hajlásainak, domborulásainak minden kis apró részletével. Azt kellett tehát tanácsolnom, hogy mindenekelőtt ezeket a feltűnő ismerető jeleket takarja el és legalább is térden alóli ruhát vegyen fel.

— Tetszett a nagyságos asszonynak?

— Nem túlságosan. De belenyugodott, mert belátta, hogy csak jelmezről van szó. Itt el lehet tekinteni a divatól is. Ez azonban még nem elég. Itt vannak a nagyságos asszonynak a karjai is. Hány bálon, estélyen, koncerten ráfógtak vakító meztelenségükben Nagyvárad egész közönsége előtt? Ezeket a karokat már úgy ismeri mindenki, mint a vársházi tornyot. Meg kell hozni az áldozatot, el kell takarni a karokat is. Ujjak ruhát kell felvenni.

— De ebbe csak nem ment bele?

— Miért nem? A tréfa kedvéért meg lehet hozni azt az áldozatot. Sőt még többet is. Mert ugyanez vonatkozik a nagyságos asszony kissé merész vonalú nyá-

kára, sőt izgató hajlása hátára és kebleinek poetikusan domboruló halmaira. Ezeket is el kell zarni a nyilvánosság elől, legalább egy estére.

— Szépen felöltöztette a nagyságos asszonyt.

— Igen, egészen különös ruhát gondoltam ki a számára. Tessék elképzelni egy térdeu alóli, ujjas, nyakig csukott toalettet, amelynek színe, anyag és díszítése egyébként teljesen a hölgy egyéni ízlésére van bízva. Félttem is, hogy felháborodva fog tiltakozni az erkölcssten viselet ellen.

— És mégis elfogadta a tarácsot?

— Talán éppen azért, mert vakmerően erkölcsstennének találta. De még mindig nem voltam készen. A hajra került most a sor. Hosszu haját nem hozhattam javaslatba, mert a páróka tényleg banális és közönséges. Azt indítványoztam tehát, hogy változtassa meg a haj színét. Válasszon valami ezüstszerűt, csillámló, appar színt.

— Festesse be a haját?
— Öszintén szólva én is erre gondoltam. De ő hamar felvilágosított. Éppen ellenkezőleg. Nem kell befestenie, legfeljebb csak tiszta vízzel jól megmosnia. A színhatás így magától is bekövetkezik.

— Különös, egészen különös...

— És most tértem át az arcra. Nem kell álarc, az utálatos, kényelmetlen és durva. Valami érdekes, gyűrött sápadtságot kell adni az arcnak. Mélyen árkolt, kékes karikákat képzeltem a kissé megtört szemek alá és finom, művészi ráncokat a szemöldöknél. Az ajkak világoskékbe játszó halvány-sárgák, az áll kissé petyhüdt, lelógó. Ki gondolná, hogy az ily módon kikészített arc mögött a csillogó szemű, vérpiros ajku, rózsaszínű ábrázatu, kisimult, pajzán tekintetű nagyságos asszony rejtőzik!

— Tényleg, ez jó gondolat. — Csak kissé nehéz az ilyen maszkirozás.

— Dehogy is. Éppen a nagyságos asszony világosított fel erről, mert dühösen nekem támadt, majd kikaparta a szememet. — Szóval azt akarja mondani, hogy úgy menjek el a bálba, mint ahogy dühben felkeltem az ágyból?

— Látja ez nem is jutott az eszembe. Ha a nagyságos asszony megmosdik és nem használ kozmetikát, tényleg ilyen lehet kora reggel, lefekvés előtt...

— Becsületszavamra nekem sem jutott eszembe. Én mindig arra gondoltam, hogy valami eredeti dolgot találjak ki. Valami olyan jelmezt és maszkirozást, mely teljesen ellentéte annak, aminek a nagyságos asszony látszik. És erre ő halálisan megsértődött.

— Igaza is volt. Mert tudhattam volna, hogy a nagyságos asszony legnagyobb ellentéte éppen ő maga felkelés után és toalettel előtt. — Ilyenkor csak a legközelebbi hozzátartozói ismernek rá...

— drb.

**Olcsó
aprított tűzifa**

Hercules gőzfűtőgondál

Griviței (Sánc)-utca 16. sz.

3447

Telefon: 113.

A HÉT PÚPOS TORNIA KALANDOS REGÉNY

Irta: JESUS DE ARAGON

(52)

Spanyolból fordította: BALOGH BARNÁ

— Nagyon szívesen állok rendelkezésükre, kedves barátaim; de azt hiszem, ezt holnapra kell halasztanunk. — válaszolta az utazó, ma, ha megengedik, ásatásomat szeretném folytatni s nagyon szívesen venném, ha segítségemre lennének. Önök fiatalok s erős karjukkal sok napi munkától kimélnék meg engem. Itt vannak a kapák. Munkára fell!

E szavak után a gödörbe ugrott s zavartalanul folytatta munkáját. Bazilius, Gentleman s a detektív ámulva tekintettek le rá.

— Az áldóját! — elégedetlenkedett Gentleman, — úgy látom nincs más hátra, ásmunk kell.

— Várjon még egy percig! — szólott le Bazilius az árokba. — Azt mondja meg legalább, hova akar jutni e veszett ással?

— Megmondtam már. Fel akarom fedezni az izraelita zsinagógát.

— De honnan tudja olyan biztosan, hogy itt kell lennie?

— E felől nem kételkedem — mondta a fáradhatatlan utazó, kapája nyelére támaszkodva. — Azt hiszi, hogy az én történeti s prehistóriai ismereteim oly csekélyek, hogy nem ismerem a talajt, amelyen járok? Figyeljenek s győződjenek meg róla, milyen pontosan ismerem ezt a helyet. A sziklából kiillanó gáz elárulja, minő összetételű az alapfal. Midőn még „Magerit”, az arabok régi, bővizű „Madrid”-ja nem volt a „Krisztálytisztá Vizek Völgye”, Izrael fia e helyen oly hatalmas zsinagógát építtettek istentiszteletük számára, amelynek szépsége felülmúlta a világ összes zsidó templomait. Később aztán lerombolták a szaracének s ez a föld egyenlő lett a talajjal, amelyben kalászt fakasztott a magvető ekéje. A katolikus királyok idejében, midőn az inkvizíció hazánkban meghonosodott, a réági héber zsinagóga helyén börtönt építettek azoknak a zsidóknak a számára, akik hívek maradtak ősi hitükhöz. Ez a barlang, amelyben most állunk, tanuja volt ezer meg ezer máglyára ítélt ember utolsó szenvedésének.

Bazilius a börtön falaira nézett, mintha rettentő emlékeknek nyomait kereste volna rajtuk.

— E börtönről, barátaim, szörnyű dolgokat mesél a krónika.

Mind nagy érdeklődéssel figyelték a tudós archeológus szavait.

— Egy zsidó rabbirol mesél a krónika, akit azzal vádoltak, hogy az ördöggel szövetséget kötött. A Szent Törvényszék minden vállatásának ellenállt.

— Vessetek a legmélyebb börtönbe — felelte — Ábrahám és Jakób Istene meg fog szabadítani. — S ahányszor csak tömlőre vették, mindannyiszor sikerült megszöknie, kijátszva a legkegyetlenebb örök éberségét. Elpárolgott, mintha a föld nyelte volna el.

— S végre is a máglyán halt meg? — kérde Bazilius nagy érdeklődéssel.

— Nem halt meg: eltűnt egy napon, a nélkül, hogy valaha is nyomára jutottak volna. A legenda azt állítja, hogy magával ragadta az ördög s lelke visszajár a zsinagóga romjaihoz. Nekem fölbecsülhetetlen szolgálatot tett, mert övé volt az a tervrajz, melynek segítségével a romok pontos fekvőhelyére bukkantam. Ben-Luzbel-nek hívták.

— Szép név — kiáltott fel Bazilius, — most már értem, miért ragadta magához Belzebub.

— Értik hát végre, mi a celom? Föl munkára, barátaim!

E szavak után a kékszeműveges tudós kijelölte mindegyikük helyét. Lázasan csákányozni kezdtek.

Gentleman ásója már az első percben valami kemény tárgyra ütközött. Hatalmas gránitkocka feküdt a föld alatt, valószínűen a régi kövezet egy darabja, mely azon az oldalon lehetetlenül letele az ásatást. Bazilius, aki mellette állott, észrevette, hogy a kőlap különös jelekkel van televezve. Figyelmeztette a fáradhatatlan utazót.

A kockakövön az alábbi írás volt látható:

מחנה

בני ישראל
לפניהם חנה ורחל וליהויה

Az archeológus szeme örömtől sugárzott, mikor a régi feliratra tekintett.

— Héber írás, — kiáltotta meglepetten, — kétségtelül valamelyik halálaitól származik.

Letérdelt, s kezével a földet elseperve, gondosan vizsgálta a kőlapot. Mindnyájan az utazó arcát figyelték s feszült várakozással csüggték ajkain.

— Különös, — mormogta néhány pillanat múlva maga elé. — Én, aki tökéletesen ismerem az óhéber nyelvet, nem bírom kibetűzni e felirást; azt hiszem más nyelven van írva.

Alig fogott újra a vizsgálódáshoz, hirtelen kigyultak szeméi s vidám arccal tekintett föl:

— Spanyolul van írva, héber betűkkel! Barátaim, gratulálhatunk magunknak. Fölfedeztük a kijáratot!

— Mit mond a felirat? — kérdezte Bazilius, a türelmetlenség tetőfokán.

„DESGRACIADO CAUTIVO, BAJO ESTA LOSA ESTÁ TU LIBERTAD.”

(Szerencsétlen fogoly, e kő alatt van szabadulásod!)

— A kijárat! A kijárat! — ordította Bazilius örült örömeiben. — Érti már, hogyan tűnt el innen a középkori zsidó rabbi, aki az ördöggel cimborált?

Gentleman, a kőlap alá feszítve csákányát, kőralaku nyílást tárt eléjük, amely a föld alá vezetett. Bazilius a falban égő gáz lángjánál meggyújtotta fáklyáját és bevilágította a lejárathoz.

Mikor látta, hogy nem mély, habozás nélkül beléje ugrott. A többi tapogatózva követte.

— Menjünk, amerre az alagút vezet — szólott az utazó. — Így okvetlen eljutunk a kijárhoz.

(Folyt. köv.)

MOZI

— Jon Gilbert, a „Bohémek”, „Vig özvegy” és „Sfinx” főszereplője játsza a főszerepet a „Halál parádé” (The Big Parade) című 10 felvonásos monumentális filmben, amely a világháború legdrámaibb és legmeggrázóbb mozzanatait örökíti meg. Egy amerikai férfi — John Gilbert — és egy francia nő — Renne Adorée — halhatatlan és mélységes szerelme képezi a darab témáját. Gyönyörű háborús felvételek és Franciaország még filmen nem látott panorámája vonul el a néző szemei előtt. A hatalmas sláger-film az 5, 7 és 9 órás előadásokon kerül bemutatásra a Dorian-Filmszínházban.

— Nantas-t még ma és holnap játsza az Apolló mozgó. — Zola Emil eme világhírű regénye a legtökéletesebben van visszaadva filmre, gyors tempójú cselekménye a legnagyobb érdeklődést váltja ki a nézőből.

Heyman szinkör

Csütörtök: Koldusbaró. Josif és Rudolf Schildkraut. Slégersorozat 11. szám.

Péntek: Marcsa katonája. Operett. Főszerepben: Harry Liedtke.

Szombat: Marcsa katonája. Operett. Főszerepben: Harry Liedtke.

Vasárnap délelőtt: Matiné.

Vasárnap: Marcsa katonája. Operett. Főszerepben: Harry Liedtke.

Hétfo: Marcsa katonája. Operett. Főszerepben: Harry Liedtke.

BOBITAN

angol és francia uri szabó jutányosan készít uri ruhákat és minden e szakba vágó munkát

Darcul Eminescu 26 sz.

E. Faber, New-York

„Van Dyke”

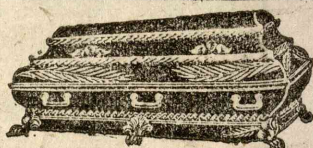
ironja és gummija

világmárka!!

Romániai vezérképviselő és lerakat:

SOMOGYI ÁKOS, ORADEA

Aradului 27.

Temetéseket 2000.— leltől 20.000.— leltig részletfizetésre is rendez a

KEGYELET, (Sas-passage)

Bazilides Mária hangversenye

Művészi régen fogadott a közönség nagyobb lelkesedéssel, — mint tegnap Bazilides Máriát, a berlini Staatsoper énekesnőjét. Bazilides Mária a budapesti operánál kezdte meg karrierjét, amelynek újabb állomása Berlin. A lelkesedés, amely a művésznőt fogadta, az egyes számok után csak fokozódott. A pódiumon megjelent egy talpig feketébe öltözött hölgy, aki ebben a szinte tulzoltan leegyszerűsített keretben énekelni kezdett. A hangja úgy csendgett, mint az orchesterben a cselő. Öszinte, vallásos áhitat lüktette át Händel: Largóját, Pergelose XVIII. századbeli dalát s a még régebbi Paistelle-darabot. Néhány német dal következett ezután és Bazilides Mária hangja kiteljesedett a csodálatos instrumentummal, amelynek minden megnyilatkozása ünnepélyes jellegű. Ez volt a műsor első fele. Aztán Brahms, Richard Strauss és főleg Franz Robert új színeket csalt ki abból a sokszínű hangból. A templomi komolyság helyébe drága kedély és őszinte érzelmesség lépett, amely azonban ugyanannyira művészi volt, mint az előbbi. Bazilides Mária még tovább ment. Radnay, Bartók és Kodály magyar dalaival valóssággal extázisba hozta a közönséget, mely népének mesteri interpretációjával találkoztott ezúttal. Szűnni nem akaró tapsal kényszerítették a művésznőt arra, hogy „ráadást” adjon, amely természetesen nem is maradt el. Carmennel búcsuzott el a publikumtól Bazilidesz Mária, akinek őszinte, meleg és nagy sikere volt.

A sikerben méltó osztályosa volt Bazilidesznek a nagyszerű Guttmann Miklós aki intelligens, megértő zongorakísérettel festette alá az énekszámokat. Ezt maga a művésznő is elismerte, aki valóssággal kényszerítette a szerénykedő mestert arra, hogy — vele együtt — szintén többször megjelenjen az ünnepi közönség előtt.

—r—6.

Nagyon kíváncsi, hogy ki az a SONORE?

Megsugom magának, hogy ő a világ legnagyobb zenebohóca

A kisanthant tavaszi értekezlete

Belgrádból jelentik, hogy a Kisanthant legközelebbi — rendes tavaszi — értekezletét április hó első felében Csehországban fogják megtartani.

Marcsa katonája

Harry Liedtke

x Kész-vagyok apukám. A legelső nagy világsiker kottája és gramofon lemezen kapható a Hegedűs Hírlapirodában.

Hatvan napi haladékokat kér a város az állampolgársági lista kiegészítésére

Felemelték a barna kenyér árát — A városi üzemek vezetése és egyéb ügyek az állandó választmány előtt

Az állandó választmány szerdán este ülést tartott, a melyen első ízben vettek részt a dr Rozvány Jenő és dr Havas Andor helyét betöltő új tagok, dr Simonca György és Kőszegi Róbert. Az ülésen Tulbure György primár elnökölt.

A napirend legfontosabb pontja az állampolgársági lista kiegészítésére kért újabb határidő tárgyalása volt. Dr Soós István előadó ismertette az ügyet. Közölte, hogy még a múlt év szeptemberében a város azzal a kéressel fordult a belügyminiszterhez, hogy tűzzön ki 60 napi határidőt, hogy azok, akik bármilyen okból nem jelentkeztek állampolgárságuk elnyeréséért, pótlólag jelentkezhesse. A miniszter ezt a kérést elutasította azzal, hogy azok, akik az összeírás idején lakóhelyüktől távol voltak, közvetlenül a belügyminisztériumhoz fordulhatnak állampolgárságuk elnyeréséért. Legutóbb itt járt Poliru inspektor és megállapította, hogy Váradon 44.000 lélek nincs felvéve az állampolgárok közé. Ugyanis a népszámlálási hivatal 97.000 embert tart nyilván és ezekből mindössze 53.000 van felvéve a listára. A belügyminisztérium kérdést intézett a városhoz, hogy ez a 44.000 polgár miért nincs felvéve az állampolgárok közé. Elkészítették a kimutatást, a melyből kitűnik, hogy hatezren a Cassatiától kérték állampolgárságukat, tízezren egyáltalán nem kérték felvételüket, ötezerre tehető azok száma, akik más községekben szereztek meg állampolgárságukat és így tovább.

Javasolta, hogy újból kérjenek 60 napi határidőt az állampolgársági lista kiegészítésére és revíziója céljából.

Az állandó bizottság az előterjesztést elfogadta.

Ezután dr Soós István előterjesztette a kenyér új maximális árára vonatkozó javaslatát, amely szerint a buzaárak emelkedésére tekintettel a félbarna és barna kenyér árát egy lejjel emelik; a fehér kenyér árát a pékek 1.50 banival lecsökkentik.

Az állandó választmány az előterjesztést tudomásul vette.

Az állandó választmány ezután Szenes, Eichner és Bazili mérnökök beadványával foglalkozott, amelyben döntést kérnek, hogy az üzemek vezetésében kinek az utasítását kövessék. Ismeretes ugyanis, hogy a polgármester Szenes József mérnököt a vízműtelep és Eichner Ernő mérnököt a köztisztviselési üzem

vezetésével bízta meg. Kőszegi József főmérnök arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezek az üzemek nem önállóak, hanem az ő hatáskörébe tartoznak és a mérnököknek az ő utasításait kell követniük. Az üzemvezető mérnökök erre elhatározták, hogy az állandó választmányra bizzák a döntést.

Dr Soós István ismertette az ügyet és hangsúlyozta, hogy az üzemek önálló szabályrendelettel bírnak, tehát az állandó választmány jogosan delegálta Szenes és Eichner mérnököket, valamint Bazili Mihályt az üzemek vezetésére. A főmérnöknek csupán a technikai ellenőrzés szempontjából van joga előterjesztést tenni az állandó választmány-nak.

Az előterjesztés feletti élénk vita indult meg, amelyben részt vettek dr Erdélyi Széver, dr Simonca György, Spitzer Benjámín, majd a polgármester felolvasta dr

Kőszegi József beadványát, végül is az állandó választmány elfogadta az előadó javaslatát.

A tisztviselők inkadrálását a belügyminiszter nem hagyta jóvá és így azok hosszabb idő óta elestek az előléptetéssel járó fizetésemeléstartól. Dr Soós István javasolta, hogy a város kárpótlásul folyósítsa a tisztviselők fizetésének 30 százalékat és ezt terjesszék ki a nyugdíjasokra is.

Tulbure polgármester felhívására után elhatározták, hogy a pénzügyi tanácsos meghallgatása után döntenek a kérdésben.

A vásárra járó iparosok kérték, hogy a vámnál ne szedjenek tőlük taxát.

Az állandó választmány a kérelmet jogosnak találta és teljesítette az iparosok kérését.

Több kisebb jelentőségű kérdés tárgyalása után Tulbure polgármester az ülést este nyolc órakor berekesztette.

Olaszország féltékenykedik a francia tengerészetre

— Az Estilap eredeti távirata —

Rómából jelentik: A kormányhoz közelálló lapok feltűnő módon kommentálják azokat a híreket, amelyek szerint Franciaország ugyanolyan torpedókat szállít Lengyelországnak, mint amilyeneket a francia tengerészet használ.

A lapok megállapítják, hogy

a lengyel hajóparkot ilyenformán a francia tengerészet kiegészítésének is lehet tekinteni,

annál is inkább, mert hiszen ezeknek a torpedóknak lengyel legénységét is francia tengerésztisztek képezik ki és francia altisztek vezetik.

Szovjet-Oroszország kapcsolata a német fajvédőkkel

— Az Estilap eredeti távirata —

Emlékeztet, hogy néhány héttel ezelőtt a német birodalmi gyűlésen Scheidemann szociáldemokrata vezér leplezte a német fajvédőket és a birodalmi hadsereg reakciós vezetését, amely Szovjet-Oroszországgal szoros kapcsolatban áll. A szociáldemokrata vezér leplezésében elmondotta, hogy a birodalmi hadsereg Szovjet-Oroszországban hatalmas municiógyárakat létesített, ahonnan aztán nagyon sok különböző municiót kapott. Junkers-repülőgépgyárának oroszországi letelepedését támogatták a német fajvédők, hogy onnan aztán hadirepülőgépeket kapjanak. — Scheidemann leplezéseit világosra a szenzáció erejével hatottak.

A birodalmi gyűlés külügyi bizottsága tegnap bizalmasan

tárgyalta ezt a kérdést. Stresemann külügyminiszter nevében Schubert államtitkár és dr Gessler birodalmi hadügyminiszter előadták, hogy

a szovjetkormány és Németország közti tényleg fennállt a municiószállítási viszony, azonban ez már likvidáció alatt van.

Scheidemann leplezéseit olyan tényekre vonatkoznak, amelyek már csak a likvidációs folyamatot érintik.

x TANGÓK KIRÁLYA, Lesz maga jusz is az enyém és Szeret-e még kapható a Hegedűs Hírlapirodában.

lőn: Strogoff!

Színház

Heti műsor

Csütörtök este 8 órakor: Cirkuszhercegnő, A bérlet. (78.)

Péntek este 8 órakor: Cirkuszhercegnő, B bérlet. (79.)

Szombat este 8 órakor: Játék a kastélyban, mérsékelt helyárakkal. (80.)

Vasárnap délután fél 3-kor: Orfeusz a pokolban. (81.)

Vasárnap délután fél 6-kor: Liliom. Mérsékelt helyárak. (82.)

Vasárnap este fél 9-kor: Cirkuszhercegnő. (83.)

Hétfő este 8 órakor: Cirkuszhercegnő. (84.)

— Ma, csütörtökön újból a Cirkuszhercegnő megy a kipróbált szereposztással. A bérletben. Pénteken este hetedszer kerül színre az eddig állandóan zsúfolt házak mellett és hatalmas tisztes mellett előadott Cirkuszhercegnő. B bérletben.

— Vasárnap délután Orfeusz a Pokolban fog színre kerülni. Az előadás mérsékelt helyárak és délután fél 3 órakor kezdődik.

— Liliom, egy csillogó élete és halála. Vasárnap délután fél 6 órai kezdettel Liliom, egy csillogó élete és halála, Mórár Ferencnek ez a legpoetikusabb műve kerül színre mérsékelt helyárak mellett Gróf Lászlóval a címszerepben, míg Juli szerepét G. Polgár Mariska játssza.

— Játék a kastélyban, szombat este mérsékelt helyárakkal. A heti műsorban szombat délutánra hirdetett Játék a kastélyban egy közbejött változás következtében nem délután, hanem este fog színre kerülni. Minthogy ez az előadás mérsékelt helyárának lett meghirdetve, ennél fogva az igazság, tekintet nélkül arra, hogy az előadás most már este lesz, a mérsékelt helyárak nem változtat. Az eddig megváltott jegyek tehát érvényesek maradnak az esti előadásra és a további jegyeket is mérsékelt helyárak mellett lehet megváltani. A szombat esti Játék a kastélyban este fél 9 órakor kezdődik.

MUNKÁSHIREK

Szabó-munkások 24-én, csütörtökön este 7 órai kezdettel taggyűlést tartanak, melyre minden tag megjelenése kötelező.

Pircérmunkások 24-én, csütörtökön éjjel, pénteken virradóra 2 órai kezdettel taggyűlést tartanak. Minden tag pontos megjelenését kéri a Vezetőség.

Munkás Otthon Egyesület 26-án este 7 órától tartja évi rendes közgyűlését.

Építő-munkások 27-én, vasárnap délután 2 órai kezdettel közgyűlést tartanak. Minden közműves, ács, kéményseprő és festő munkás köteles megjeleni.

Bőripari munkások március 1-én este 7 órai kezdettel közgyűlést tartanak. Minden tag pontos és feltétlen megjelenése kötelező.

Mi újság?

24 óra váradi árfolyamai

	Tegnap				Ma	
	-es nyitás után		-es zárás után		nyitás előtt	
Pengő	29:15	29:20	29:55	29:75	29:55	29:75
Dollár	166:50	167:—	169:—	170:—	169:—	170:—
Cseh korona	4:94	4:96	5:00	5:04	5:00	5:04
Svájci frank	32:—	32:10	32:50	32:70	32:50	32:70
Osztrák schilling	23:50	23:55	23:80	23:95	23:80	23:80
Francia frank	6:50	6:55	6:60	6:65	6:60	6:65
Angol font	806:—	809:—	820:—	823:—	820:—	823:—
Olasz líra	7:30	7:35	7:40	7:45	7:40	7:45

Strogoff Mihály

Verne Gyula világhírű regénye
Mosjoukin N. Kovanko
Világláger!

* **Uj tisztí orvos Váradon.** A közegészségügyi miniszter dr. Crisan Sándor felsőbányai körorvost, a biharmegyei közkórnáz volt orvosát, városi tisztiorvosá nevezte ki. Érdekes, hogy dr. Crisan már januárban kinevezték erre az állásra, de a kinevezést akkor hatálytalanították és helyette dr. Deac Emil varadsszöllősi körorvost volt váradi fogorvost neveztek ki. Most aztán dr. Deac kinevezését vonták vissza és dr. Crisan nevezték ki újból.

Jön: Strogoff!

* **Felhívás a váradi gyámokhoz és gondnokokhoz.** Nagyvárad város polgármesteri hivatala, mint gyámügyi hatóság, utolsó ízben szólít fel minden gyámot és gondnokot, — akik még nem terjesztették elő számadást, vagy jelentést az 1926 évről, a kiskorúak és gondnokság alá helyezett helyzetéről, — hogy e jelentésüket, a törvényes következmények terhe alatt, három napon belül adják be a városháza II. emelet 37. sz. szobájába. Soós dr. csilicler delegat.

* **Cirkuszhercegnő operett kottájából külön darabok kaphatók 24 leierért a Heegdius hírlapirodában.**

* **Halálozás.** Súlyos csapás érte dr. Alpár Ferencet, drága kis leánya, Annuska, rövid, de kinos szenvedés után meghalt. Temetése ma, csütörtökön d. u. 4 órakor lesz az Izraelita kórházból.

* **A Gyermekebarát** jelmezes estélyéről írott lap tudósításokból kimagadt Herman Valika neve, aki egy festői keleti jelmezen nagy feltűnést keltett. Herman Vali, a fiatal lányok színes, tarka csoportjából igen szép jelmezével őszinte sikert aratott.

Marcsa katonája

Harry Liedtke - Xenia Desny

* **A Gyermekebarát egyesület vezetősége** ez uton fejezi ki hálás köszönetét mindazoknak, akik a f. hó 19-én megtartott redoute-bál erkölcsi és anyagi sikeréhez hozzájárultak. Külön hálásan emlekszik meg a váradi sajtó rendkívül megértő és jóindulatú magatartásáról, valamint a hatóságok lekötő támogatásáról, amely lehetővé tette a minden tekintetben sikerült estély megtartását. Az estély jövedelme a szegény gyermekek számai számára cipőt, ruhát és meleg ételt jelent, s a szülők és gyermekek letörölt könnyei jelentek az estély támogatói valamint az azt előkészítő lelkes hölgyek, a rendezőség és különösen a villamosművek igazgatója számára az egész társadalom háláját.

Francia előadás

Franciaország és Németország szellemi kapcsolatairól

Ötödik éve már, hogy megjelent a kult. Nagyváradon a Francia-Román Kör, amely időről-időre komoly irodalmi és tudományos előadásokkal szerepelt a közönség előtt. Kisebb szünet után a Francia-Román Kör most újból megkezdte tevékenységét, még pedig egy olyan előadással, amely mellett feltétlenül érdeklődést a legszűkebb körökben. Vasárnap, február 27-én délután 5 órakor ugyanis, a városháza dísztermében Auger, a kolozsvári egyetem kiváló francia tanára előadást fog tartani Franciaország és Németország szellemi kapcsolatairól. Jelen lesz ezen az előadáson De Laigue gróf, Franciaország kolozsvári konzula.

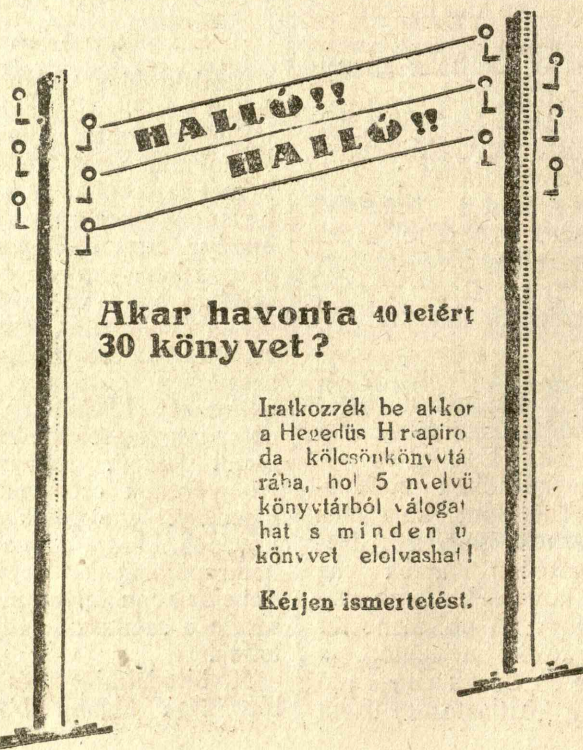
Belépő díj nincs.

* **Rózsavölgyi nagy kotta.** slágerek, Stux maga vérből párisi lett, Halló, ha ló nincs a számar is jó, Barceona, Kész vagyok apukám, Charleston Match, Az Ural, Hej Gyurd Rózsai, Kis Komárom, Nagy Komárom, Du nur du Valse Boston, Mert van egy új Charleston, Nekem a vágyam álmod Peoria. Kaphatók a Heegdius Hírlapirodában.

* **A Kath. Kör kulturdélutánja.** Február 25-én délután fél 7 órakor Kovács Kandik, prem. házlnő tart előadást „A demokrácia és kereszténység” címmel a Kath. Kör Szent László-termében. A fölötté aktuális és modern témát felölelő előadás előtt Gössner Magda, a Patzkó zeneiskola jeles tehetséges növendéke adja elő zongorán Schütt Bluetétét és Scherzinoját, utána pedig városunk Erdélyszerte ismert széphangú és kiváló képzettségű hangverszenyeseknéje, Mayr Margit énekel Ady-Reinitz dalokat és Rossini Seviliei borbély c. operájának nagy ariáját. Az előadásban valláskülönbőség nélkül mindenki részt vehet. Belépődíj nincs, önkéntes adományokat köszönettel fogadj a rendezőség. A terem fűtve van.

* **A bécsi Dorotheumba** nem férnek be a zálogárnyak. Bécsből jelentős tudósítónk: Az ausztriai gazdasági válság szomorú statisztikáját mutatja a Dorotheum jelentése, melyből az derül ki, hogy minden második bécsi lakos egy zálogárgy jut. A múlt évben az elzálogosított tárgyak száma kevesen 200.000 el növekedett úgy, hogy a Dorotheum 1.100.000 zálogtárgyat tartalmazott. Átlag 10 bécsi lakosra, a gyermekeket is beleszámítva, egy zálogárgy jut. A két előző évi statisztika már eeg szomorú volt, de míg 1924-ben a zálogtárgyak szaporodása csak 48.000-et tett ki és 1925-ben 4.000-et, 1926-ban a havi növekedés átlag 63.000 darab volt és a kivadások részvételével maradt 1.100.000 zálogtárgy annyi, hogy a Dorotheum már képtelen helyet szorítani a zálogoknak.

* **A farsang zenei szennációja:** Hallga Linkberg svéd csodaénekes másfélméteres Forley hangjával, felépít a Filharmonikusok „Eo.ond”-estjén.

Eltemették Grozavescu Traian

A nő kutyája bánta...

Tegnap délután temették el Lugoson a tragikus sorsu román művész, Grozavescu Traiant. A temetésen Nagyváradról az elhunyt földjé és barátja dr. Gredinariu Koriolán ügyvéd vett részt, aki elmondta munkatársunknak, hogy mintegy tízezer főből álló közönség kísérte Grozavescut utolsó útjára. A ravatalt a színházban állították fel. Itt is volt a gyászszertartás és innen indult el a menet, amely végeláthatatlan, hosszú sorban áradt a temető felé. A menet élén apró ministránsok haladtak, majd a zenekarok és a dalárdák következtek. A papság képviselői lépkedtek ezután, majd a koszyukkal megrakott kocsik után négy fekete ló húzta a hófehér gyászkoszt.

Grozavescu édesanyja, rokonai és barátai gyalog követték a gyászkoszt az ország minden részéből összegyűlekezett közönség soraival. A templom előtti térségen megállt a menet. Itt elhangzottak a gyászbeszédok, amelyek során dr. Willer József képviselő, a magyar kisebbség nevében magyarul búcsúzott el Grozavescutól. A temetőben Tiberin Bredicianu zeneszerző búcsúztatta el a művészt, akinek koporsójára ezután ráhullottak a göröngyök. Este 6 óra volt, amikor a temetés véget ért.

Grozavescu kislányát, a szegény kis hároméves árva nem vitték el a temetésre.

Hűséges kutyája: Rex már nyolcadik napja nem eszik.

Ő is gyászolja urát és — úgy látszik — követni akarja a sirba.

Betörő Troubadour

Szabó Lajos új kalandja a szőlőhegyek között

A váradai rendőrségnek egyik legrégibb ismerőse és leggyakoribb vendége Szabó Lajos, aki bőséges bírlajstroma mellett főként arról mesél, hogy le akarta löni Szőlőssy táblabíró.

Szabó nemrég szabadt a börtönből és természetesen újból Váradot tisztelte meg látogatásával.

A hegyen találkozott vele tegnap egy járőr. Délcegen lépkedett a lágys hegyoldalon s kezében egy vadonati cipőt szorongatott. A rendőrök igazoltatták, érdeklődtek persze az új cipő eredete felől is, mire Szabó diszkrétan monolygott:

— Nő van a dologban. Egy éanyzótól kaptam ajándékba a cipőt.

A lovagi diszkrétio azonban nem imponált a rendőröknek és tovább kíváncsiskodtak volna, ám Szabó Lajos nem volt hajlandó elárulni szíve hegyi hölgyét...

Mint hogy pedig az utóbbi időben a hegyen több betörés történt a rendőrség egyelőre újból őrizetbe vette Szabót, hogy az ő hegyi szereplése és a betörések közötti összefüggést kinyomozhassa.

Szabó kihallgatása után jegyzőkönyvet vettek fel, de ennek aláírását Szabó — szokása szerint — megtagadta, hogy a későbbi eljárás során le is tagadhassa...

Szabadlára helyeztek egy vasutast, aki megölte a feleségét

Tavaly, április hó elején óriási szenzációt keltett az a véres családi dráma, amely az Aradi-uton játszódott le.

Papp György vasutas, akit mindenki szorgalmas és becsületes munkásembernek ismert, összeszólalkozott a feleségével és felizgult állapotában késsel leszúrta. Az egész várost izgalomba ejtette annak idején ez a véres esemény és az első pillanatban úgy látszott, hogy Papp György szándékosan vett véget felesége életének.

Gyilkosság vádjával került néhány hónappal ezelőtt a nagyváradai törvényszék elé, ahol meg is állapították bűnösségét és hat esztendői fegházra ítélték. A vasutas, akit annyira megtört és lesújtott a családi tragédia, hogy már teljesen apathikusan várta sorsának beteljesedését, fellebbezett a nagyváradai Táblához, ahol tegnap került az ügy tárgyalásra.

A büntető fellebbezési tanács, melynek tagjai dr. Haas József, Radu Romulus és Dimitru Mathei voltak, egész más beállításban látta a vasutas család tragédiáját.

A védelmet dr. Lazar Aurél látta el, aki egyik leghűségesebb sikerét aratta. Beszéde nagy hatást gyakorolt a bíróságra, érveit úgy csoportosította és olyan világos okfejtéssel adta elő, hogy a Tábla büntetőtanácsa egészen beleátott a súlyos váddal terhelt vasutas lelkébe. Ezért is egészen megváltoztatta a törvényszék minősítését. Szándékos emberölés helyett csak halált okozó súlyos testisértés bűnt...

Leccsapolják a Duna-delta egy részét

Huszezer hold új termőföld

— Bukaresti tudósítók a híre —

A kormány gazdasági bizottság tegnap értekezletet tartott, amelyen megtárgyalták Trancu-Jasi munkaügyi miniszter tervezetét az olcsó lakások építéséről. Az ügy olyan stádiumban van, hogy

Bukarestben még ezen a tavaszon megkezdhetik az építkezést.

Hozzáfogott aztán a bizottság ama terv megvizsgálásához, amely a Duna lápos területeinek leccsapolására vonatkozik. Ugyanis a Danubiana cukortermelő társulat ajánlatot tett a kormánynak arra, hogy egy nagyobb területet leccsapol. A társulat kéri, hogy husz évre adják neki bérbe azt a területet, amely a bordeas-de-susi Dunacsatorna felett van, összesen 28 ezer hektár kiterjedésben. Kötelezi magát a társulat, hogy

tettében mondotta ki bűnösnek és büntetését egy évre és hat hónapra szállították le. A büntetésből egy évet kitöltöttnek számítanak be.

A Tábla megállapította, hogy Papp György bűncselekményénél előre megfontolással, vagy szándékoságról szó sem lehetett. Az összeszólalkozás és a verekedés hevében a vádlott rendkívüli felindultságban és ittas állapotban követte el a véres cselekményt, melynek súlya alatt valószínűleg lelki megrázkódtatás érte. Utólag minden emberileg lehetséges dolgot megkísérelt, hogy bűnét jóvátegye. Orvost szaladt, ápolta a feleségét, de a legnagyobb erőmegfeszítés ellenére sem lehetett az asszonyt megmenteni az élet számára.

A Tábla mindenben a védelem álláspontjára helyezkedett, sőt, minthogy dr. Lazar

A polgármester megnyugtatta a város tisztviselőit

Nem lesz szigorú a nyelvvizsga és csak kevés tisztviselőt érint

— Saját tudósítónktól —

Alkalmunk volt ebben az ügyben Tulbure György polgármestertől felvilágosítást kérni, aki a következő nyilat-

Aurél védő kimutatta, hogy a hátralevő büntetés semmivel sem indokolja a vasutas fogvatartását, kérelmére elrendelték a vádlott azonnali szabadlára helyezését. Egy esztendő fogság után tehát a sokat szenvedett vasutas elhagyhatta a fogház komor épületét.

Az ítélet ellen a védő az eltérő minősítés és a beszámíthatóság megállapítása miatt semmisségi panasszal élt, úgy hogy az Aradi-uti családi dráma ügyében a bukaresti Semmitőszék fogja az utolsó szót kimondani.

A mai zürichi nyitás

BUKARESTI 320. —

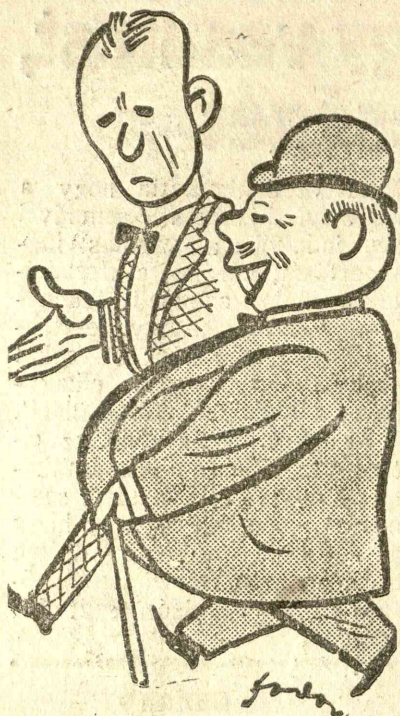
BERLIN	12325	PARIS	2035
NEW-YORK	520	PRAGA	1540
LONDON	252262	B. PEST	90 90
BECS	73225	MILANO	2265

kozattal nyugtatta meg a városi tisztviselőket:

— Nem kell mindjárt rémmeséket látni. Szó sincs arról, hogy a száz tisztviselő állását veszélyeztetné a nyelvvizsga. Epen ellenkezőleg. Az üzemek hivatalnokaival együtt nem lesz száz tisztviselő összesen, aki a bizottság elé kerül. Csak azok fognak vizsgázni, akik az 1924-ben megtartott vizsga alkalmával nem feleltek meg és haladékat kaptak az államnyelv elsajátítására. A bizottság a legjobb indulattal fogja a tisztviselők ügyét kezelni, de azt a legminimálisabb nyelvtudást, amely szükséges ahhoz, hogy a tisztviselők a közönséggel érintkezzenek és a hivatalos aktákat elintézhessék, mindenkítől meg kell követelni és hét esztendő után mindenkítől joggal el lehet várni.

— Aki nem felel meg, az ellen a tisztviselői törvényben foglalt rendelkezések szerint fegyelmi eljárás indul meg. De még ez sem jelent azonnali elbocsátást. Lehet, hogy ezeket a tisztviselőket újabb vizsgára fogják bocsátani, sőt az a valószínű. Semmiféle nyugtalanosságra nincs tehát senkinek sem oka.

Írathozzon be a neked is
Kotta- és kölcsönkönyvtárba

— Szóval az ön őseit a háború alatt meggyilkolták?

— Igen. És négy generáción át a családunk teljesen ki volt irtva.

Jegyezze fel

a következő új könyvek szá-
számát. — Naponta érkeznek
könyvujdonságok a Hegedűs
Hirlapiroda kölcsönkönyvtárába.

Előfizetési díj:

1 óra 40 lei. Betét 100 lei.

Gárdonyi: Abel és Eszter	3461
Dekobra: Szerelmek gon- dolója	3460
Kaviár 1926-os évfolyam	3456
Krudy Gyula: Mohács	3457
Sinclair: Babbit	3458
Orbók Attila: Meztelen asszony	3459
Swift: Gulliver utazása (if- jusági)	3462
Gárdonyi: Nevető könyv	3463
Paulini: Dugasz Matyi birodalma	3464

ÓTÁTRAFÜRED Sary-Smokovec

a Magas-Tátra legnagyobb gyógy-
fürdője 1020 méter magasságban.

Grandhotel Tatra-Szannalórium

Felséges magaslati téli klíma Ra-
gyogó napsütés Kifűző ellátás.
Hizókúra Dietás konyha.

Vizgyógyintézet

Törpefenyő és szénsavas fürdő.
Napkúra. Téli sport Ródlipályák.
Sítanfolyam. Korcsolyapályák.
Ötórás tea. Táncestélyek.
Jazz-band. Jutányos árak.

Fürdőorvos: dr. Szász Emil.

Tüdőbajosok kizárva.

Felvilágosítást ad a Hegedűs Hir-
lapiroda Oradea és Fürdőigaz-
gatóság Sary-Smokovec C S R.

FORD

KAMION TEHERAUTO

használt kifogástalan álla-
potban olcsón eladó

I. Vulcan (Nagy S.)-u. 17.

GLÓRIA

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig)
40 lei. Álláskeresőknek 50 % engedmény. »Cim a kiadóban« jezésére
külön 10 lej fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezzék fel a hir-
detés mellett álló k.s számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra

LEVELEZÉS

HÉTFŐN már beteg voltam, 39
fokos lázzal, de már semmi baj.
Csak az nyugtalanít, magával mi
van? Szombaton szokott helyem és
időben ott leszek. Remélem egész-
séges, ezt szeretném tudni.

L... Páris. Mindent küldjön
vissza az eddigi címre. B. 890

PARIS. Hidd el nem szívesen
hoztam. Mi ennek az oka, írj min-
denről. Itthonról mindenki csók-
ját küldi. 887

ERZSI. Hálás kézsók. Sajnos,
becsületbeli kötelesség folytán
csak 2 órára tudok itt lenni. Ugye
megbocsát és eljön? ... Gyula. 885

EDY. Igazán elmúlt minden? —
Nem tudom elhinni, hogy bubo-
rékjáték volt az amit én barátság-
nak hittem. Engedje meg, hogy ír-
jak, mert fojtogat ez a nagy infer-
nói csend. István. 886

ALKALMAZÁS

KERESEK egy mindenest. Ber-
kes, Dimitrie Cantemir (Böchy
Ödön) utca 29.

ÜGYNÖKÖKET részletfizetésre
való eladásra felvesz Roitenberg
Márton cég, Jorga Miklós (Zöldfa)
utca 15. 871

JOBB leány magános urinónél
vagy fiatal párnál állást keres. —
Hosszu bizonyítvánnyal. Cim Kos-
such József, Piski (Dimeria) De-
dacs-utca. 878

INTELLIGENCIÁS Deutsches
Fräulein wird zu einem Knaben
Gesucht Hotel Metropol Portier. 894

SZESZGYARVEZETŐ kereste-
tik mielőbbi belépésre, részletes
ajánlatok fizetési igények közlé-
sével a kiadóhivatalba kéretnek.

IRÓGÉPMŰSZERESZ segéd, ki
önállóan dolgozik, alkalmazást
nyerhet Szabo Zoltán írógépszak-
üzletében, Targu-Mures. — Aján-
latokat eddigi működés és fizetési
igénnyel. 893

ÖNÁLLÓAN főző mindenek kis
családhoz azonnal felvétetik. Fer-
dinánd király (Rákóczi) ut 55-a.
II. 12. 889

MINDENES főzőnő kis család-
hoz felvétetik. Fuchs Vilmos, Ull-
mann-palota. 892

ÜGYES szobalányt azonnalra
felvesz Ullmann Istvánné, Vioz
Mihály (Nagypiac) tér. Ullman-
palota. 891

DEUTSCHES Fräulein wird für
halbtags gesucht. Ottenia (Csen-
geri) utca 14. Fehér. 884

LAKÁS

TOBB csinos egy agyas butoro-
zot szoba, központban azonnalra
fűtés, világítással együtt, havi 1500
leiért kiadó. Bővebbet »Metropol«
szálloda portásánál. 438

ELCSERELNEM egyszobás,
konyhas lakasomat 2 szobásért. —
Tace Jonescu (Körös) utca 19. 879

BUTOROZOTT szoba központ-
ban teljes ellátással uriember ré-
szére kiadó. Cim a kiadóban. 877

SUCHE Wohnung zwei Zimmer
Küche möglichst Zentrum. Adres-
se Emil Thiess, Hotel Rimanóczy. 880

ADÁS-VÉTEL

FAJTISZTA farkaskutya köly-
kök eladók. Cim a kiadóban. 876

KÜLÖNFÉLÉK

ECCEGYAR, jó forgalmu, ke-
restetik bérbe, lehetőleg Nagyvá-
radhoz közelfekvő nagyobb köz-
ség vagy városban. Ajánlatokat a
kiadóhivatal továbbít.

ELVESZTETTEM Dorianban
vasárnap noteszem, kérem meg-
találót, miután részére értéktelen,
szíveskedjék a kiadóra leadni. 882

Rellef, gobelin és kelmestést vá-
laszok. Sablonpápi nagy választé-
kban str. Caragiale (Nyárya-u).
3. sz. alatt szemben a kapuval.

SPORT

A világ egyik leghíresebb ping-pong játékosai Nagyváradon

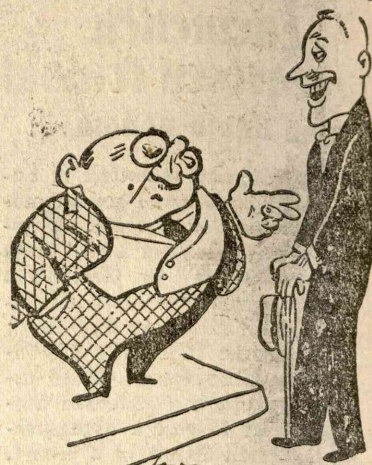
Mechlovits Zoltán az NSE-NAC klubközi versenyén

A hamarosan híhetetlen
népszerűsége szert tett ping-
pong játék váradi uttörői olyan
nagy szabású eseményt készi-
tettek elő vasárnapra, amely
egyre jobban az érdeklődés kö-
zpontjába tereli ezt a szoba-
sportot. Arról van szó ugyanis,
hogy Mechlovits Zoltán,
a pesti MTK világhírű ping-
pong bajnokságának tagja, a
londoni világ bajnokság má-
sodik helyezettje Váradra jön
és vasárnap részt vesz az NSE

—NAC által tiszteletére rende-
zett klubközi versenyen.

Mechlovits Zoltán — aki egy
egészen egyéni stílust terem-
tett az ütőfogásban, a róla ei-
nevezett Mechlovits-iskolát —
fogadtatására nagyszabású
előkészületet tettek a rendező
egyletek.

A verseny iránt, amely va-
sárnap az NSE klubhelyiségé-
ben egész nap fog tartani, vá-
rosszerte általános érdeklődés
nyilvánul meg.

— Scawwaz megkérdi Grüntől:
— Mondjál nekem Grün, mi
különbség van tulajdonképpen a
gumilabda, a paprika, a boha és
a zongora között?

— Hát mi legyen? — mondja
Grün.
— Figyeld csak. A gumilabda
ugrik, de nem csip, a paprika csip
de nem ugrik, a boha csipis, ug-
rik is.

— Na és a zongora?
— A zongora se nem ugrik, se
nem csip.

Hölgyek figyelmébe!

Ruhahímezés, tenér és színes
gép- és kéziművés élepszur-
rovás, előrajzolás, Párna és
függönymontírozás legszebb
kivitelben készíti

Berlini előnyomda
3408 Printul Carol-u. 1. szám.

Gyermekköcsök

ernyők, gummirások,
szakszerű javítások 2888

Szöke Miklos gyermekköcsök
üzemében
Piata Unirii 16.,
Saguna Kapucinus-utca sark.

Ocsó tűzifa

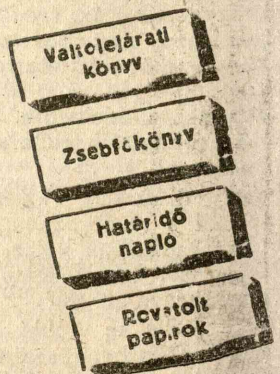
száraz elsőosztályú cserha-
sáb tűzifa

m³-ént 400.- lei

Megrendelhető Napszövetségél
Hangya Kath Kör-épület)
Házhoz szállítás külön 30 lei

3233

SONNENFELD PAPIRÁRUHÁZ

Mária királyné-lér 3.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. 4